

Ключы бабулі Зімы

Міхась Даніленка

Славiк сядзеў з бабукай Настуляй на лавачцы каля хаты. Абое пільнавалi драздоў. Унадзіліся тыя лятаць з лесу на рабiну, што чырванее гронкамі ў агародчыку.

— От шылахвосты, — уздыхае бабука. — Ведама, к зіме ягады саладзейшымі робяцца. Дразды і ласуюцца імі.

Старэнькая яна, бабука Настуля. Сядзіць з кіёчкам, грэецца на асенiм сонцы ды жмурыць старэчыя вочы. Дзе ўжо ёй тых драздоў ганяць.

— Ты ўжо глядзі, Славiчак, — кажа яна ўнуку, — хiтрыя яны, дроздзікі.

Ды Славiк не вельмі пільнуе рабiну. Ён то ганяе па двары жалезны абруч, які яму прынёс з кузнi бацька, то спрабуе злавiць шаўкавістую павуцiну, што праплывае ў празрыстым паветры.

З неба даносяцца тужлівыя крыкі: «Курлы! Курлы!»

— Бабука! — тармосіць хлопчык за рукаў бабулю. — Глядзі: птушкі!

Бабука доўга ўзіраецца пабяклымi вачыма ў неба, нешта сама сабе шэпча і ўздыхае.

— Жураўлі, унучак, адлятаюць ад нас, — гаворыць яна. — Лета замыкаюць. Хутка лецейка ключы бабулі Зiме перадасць.

— А якія тыя ключы? — пытае Славiк. — Калі іх лета перадасць зіме?

Бабука Настуля некаторы час маўчыць. Потым ласкава гладзіць бялявую галаву ўнука і, усмiхнуўшыся, прапануе:

— А мы будзем з табой, галубок, кожны дзень пільнаваць, калі лецейка зіме ключы аддасць. Добра?

З таго дня Славiк пільнаваў не так рабiну, як той момант, калі лета перадасць зіме ключы.

Аднойчы бабука Настуля паказала Слаўку на павуцiнцы, што зачэпілася за галiнку рабiны, малюсенькага павучка. Ён, мабыць, таксама, як і жураўлі, адлятаў у цёплыя краі.

— Крыльцаў не мае, дык на павуцiне падарожнічае, — тлумачыла бабука. — А вунь і пасланец бабулі Зiмы на нашай рабiне ўсеўся.

На што ўжо добрыя вочы ў Славіка, а і то ён ледзь разгледзеў на рабiне чырванагрудую птушку. Яна сядзела і чысціла пышныя пёркі.

— Снягір, — сказала бабка. — Сняжок ён любіць. Бачыш: грудзі ў яго, бы ранішня зара на зімовым небе.

А яшчэ праз колькі дзён лужыну, што была каля іхняга двара, скаваў тонкі чысты лядок. Праз той лядок усё-ўсё відаць. Лядок быў і на Мацвеевай копанцы. Калісьці ўвесну там звонка крычалі жабы.

— Глядзі, — паказала бабка Славіку на шэры камячок пад лёдам.

— Жаба?! — не паверыў сваім вачам хлопчык.

— Да зімы падрыхтавалася, — кінула галавой бабка. — А вясной адтае зямля, пацяплее. Тады і яна ажыве, заспявае сваю песню з сяброўкамі.

А яшчэ Славік бачыў на прыпудранай інеем зямлі каля самага агародчыка сляды зайца, бачыў сонных мух, што забіліся ў шчыліны бяргвенняў. Шмат чаго цікавага паказвала бабка.

— Калі ж тое лета бабулі Зіме ключы перадасць? — дапытваўся хлопчык. — Хутка ўжо і снег пойдзе.

— А ты, унучак, не спяшайся, — суцяшала Славіка бабка. — Ты ж ужо і так трохі больш убачыў, чым раней. А падрасцеш, яшчэ ўважлівей будзеш да ўсяго прыглядацца. Тады — я ўпэўнена — не прапусціш і ключы, якія лета бабулі Зіме ўручае...

— А ты, бабка, ніколі не прапускала?

— Я, галубок, і цяпер стараюся не прапусціць, — усміхаецца бабка Настуля. — Васьмідзiesiąтую зіму сустракаю...

У тую ноч Славіку прысніўся сон. Быццам на зялёным лузе, не дакранаючыся да травы, плыве ў вянку з палявых рамонаў Лета. Яго косы — залацістыя промні — яркім ззяннем аж слепяць вочы. А насустрач, пакрэктаваючы, спяшаецца Зіма. Валёнкі ў яе цёплыя, рукавіцы вялікія. Узмахне Зіма рукавом кажуха — і рой сняжынак, быццам белыя матылькі, сыплецца на зямлю. Жабкі, жучкі хутчэй хаваюцца. Адало Лета прыгожыя серабрыстыя ключы. Зіма ўзяла іх, нахмурыла сівыя ад інею бровы і павярнула ключыкам нябачны замок. І адразу ўся зямля пакрылася бела-белай прасціною...

Расплюшчыў Славік вочы, а ў пакоі і сапраўды неяк нязвыкла светла. Кінуўся ён да акна і радасна закрычаў:

— На дварэ снег! Лета бабулі Зіме ключы перадало!